

en viren op phytopathologisch, maar ook op medisch en veterinair gebied. Niet minder geldt dit t.o.v. bloedzuigende insecten en protozoën: voor vele protozoën is het overbrengend insect een gastheer, waarin de protozoo zijn levenscyclus voltooit. Onder de viren, zowel die voor planten als die voor dieren pathogeen zijn, kent men er enige, die een dag of langer in hun vector moeten verblijven voor deze laatste in staat is ze over te brengen. Daar viren voor zover men weet voor hun vectoren niet pathogeen zijn, kan men beter van circulatietijd spreken dan van incubatietijd, zoals LEACH doet.

- XVII. Methoden van onderzoek over verspreiding van plantenziekten door insecten. Entomologische, microbiologische en histologische methoden worden hierin behandeld.

Dat in een werk, dat een zo omvangrijk feitenmateriaal verwerkt, wel eens een enkele onjuistheid kan binnensluipen, is begrijpelijk. Het werk is er niet minder belangrijk om. De bestudering ervan kan met warmte worden aanbevolen aan allen, die in plantenziekten belang stellen.

H. M. QUANJER

BOEKBESPREKING

MASSEE, A. M. *The pests of fruits and hops*. 2nd ed. revised. London 1946, Crosby Lackwood & Son Ltd. 284 pag. 26 pl.

Een handig boekje, niet al te omvangrijk en opgeluisterd met mooie en duidelijke platen, naar fotografische opnamen, die beter dan welk ander procédé ook, tot den lezer spreken. Behandeld worden de schadelijke insecten, naar het gewas gerangschikt, zodat de opsomming begint met de „apple” en eindigt met de „strawberry”. Hierop volgt dan de hop met een kort hoofdstuk, en verder een afzonderlijk hoofdstuk resp. over nuttige en „harmless” insecten, insecticiden, sproei-apparatuur en -methoden. Tenslotte volgt een appendix, waarin een kort, samenvattend overzicht van de bestrijding van enkele der voornaamste plagen wordt gegeven.

De behandeling van de stof is up-to-date, beknopt en eenvoudig, aan belangrijke onderdelen is iets meer ruimte besteed dan aan minder belangrijke. Ook in Nederland zal de Engels lezende practicus van dit mooie boekje profijt kunnen trekken.

R.

IN MEMORIAM HERMAN LINDEMAN

Onnoemelijk groot zijn de materiele verliezen, die een wreede bezetter aan het door hem verraderlijk overrompelde Nederlandsche volk heeft toegebracht; grooter nog en smartelijker vooral het menselijke leed, dat hij aan tallozen heeft toegevoegd. Is het niet meer dan weerzinwekkend hoe de nazi's getracht hebben geheele bevolkingsgroepen, die hun niet aanstonden, radicaal uit te moorden, na hun ongelukkige slachtoffers eerst op de meest laaghartige wijze geplaagd, getergd en getreiterd te hebben, na zich aan hun bezittingen vergrepen te hebben, om ze eindelijk, na de ergste lichamelijke, geestelijke en psychische mishandelingen bij honderdduizenden de gaskamers in te jagen! Zelfs de meest vooraanstaanden onder deze slachtoffers, menschen soms van een superieur karakter, van een hoog-

staande beschaving en een onberispelijk maatschappelijk gedrag, werden niet ontzien, zij allen werden op de wreedste wijze te gronde gericht, vermoord!

Het is goed, dit ook hier eens ronduit te zeggen, want na verloop van tijd zal ons Tijdschrift ook weer in handen van Duitschers komen, en dan weten ze meteen hoe wij erover denken. Nog schijnt het Duitsche volk niet te beseffen — en ze zullen het misschien wel nooit willen beseffen —, welke smet het op zich geladen heeft. Eeuwen zullen ontoereikend zijn om deze smet weer uit te vegen, en zooals de bijbel verhaalt van den kindermoord door Herodes — slechts een kleinigheid vergeleken bij de achter ons liggende gebeurtenissen — zoo zal de geschiedenis nog na duizendtallen jaren met afschuw gewagen van den moord op de joden in de veertiger jaren der „verlichte” twintigste eeuw! En dit blijft staan ten name van Duitschland!

Tot de ongelukkigen, die op de aangeduide wijze het slachtoffer werden van de terreur, behoort de heer HERMAN LINDEMAN en diens echtgenoot. Hij was geen phytopatholoog in den eigenlijken zin des woords, al hebben de verschijnselen van kaligebrek bij onze cultuurplanten zijn aandacht gehad, en al heeft hij te maken gehad met de bestrijding van de runderhorzel. Wij zijn hem echter tot dank verplicht, omdat hij in een moeilijke periode aan de vereeniging groote diensten bewezen heeft. Immers tegen het einde van het voorzitterschap van Prof. RITZEMA Bos ontstonden verschillen van meening over het te volgen beleid, verschillen die moeilijk te overbruggen bleken en die dreigden de vereeniging en het tijdschrift in ongelegenheden te brengen. Toen werd de heer LINDEMAN tot voorzitter gekozen; onder zijn krachtig en-naar alle zijden welwillend en verstandig beleid keerden rust, orde en vertrouwen in den boezem der vereeniging terug. Ook op andere wijze bevorderde hij het welzijn en den vooruitgang der Vereeniging. Zijn groote werkkracht en zijn groot organisatorisch talent kwamen hem hierbij zeer te stade.

Wij zullen van verdere bijzonderheden aangaande den levensloop van den heer Lindeman hier afzien. Wie zich ervoor interesseert, vindt hierover uitvoerige gegevens in het Landb. Tijdschr. deel 58, nr. 694-695, Maart-April 1946, van de hand van prof. Hudig. Wij volstaan slechts met de vermelding, dat de Heer LINDEMAN zijn leven lang is geweest de vertegenwoordiger van het Duitsche Kalisyndikaat. In deze eigenschap heeft hij en aan den Nederlandschen Landbouw en aan de Duitsche Kaliindustrie ongetwijfeld groote diensten bewezen. Is het niet tragisch, dat hij uit hoofde van deze functie eenigzins Duitsch georiënteerd was, dat hij er rotsvast op vertrouwde, dat Duitschland hem zou sparen (want zij hadden zoo veel aan hem te danken!) en dat zijn Duitsche vrienden voor hem zouden opkomen! Nu, hij werd met zijn vrouw „maar” naar Westerbork gebracht, waar hij, deze stoere man met het sterke gestel, overleed. Na zijn dood werd zijn vrouw naar Bergen-Belsen getransporteerd, de rest begrijpt men. Gelukkig waren zijn kinderen te voren naar Zwitserland in veiligheid gebracht. In de herinnering van degenen, die hem gekend hebben of met hem te maken hebben gehad, zal de krachtige, zoo sympathieke figuur steeds met waardeering blijven voortleven. Hij ruste in vrede.

R.